

БЛИК Ігор Вадимович,

курсант навчально-наукового інституту
поліцейської діяльності Національної
академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

БРАТЕЛЬ Сергій Григорович,

завідувач кафедри поліцейської
діяльності Національної академії
внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, професор

УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ЧИННИК ЗМІЦНЕННЯ ДОВІРИ СУСПІЛЬСТВА ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Українська ідентичність у сучасних умовах державотворення виступає не лише соціокультурним феноменом, а й важливим практичним ресурсом функціонування публічної влади. В умовах збройної агресії проти України, підвищених безпекових ризиків та суспільної чутливості до дотримання прав і свобод людини проблема довіри до правоохоронних органів набуває особливої актуальності. У цьому контексті українська ідентичність постає дієвим чинником формування легітимності та ефективності діяльності Національної поліції України.

Довіра суспільства до поліції формується передусім у процесі щоденної правозастосовної практики, безпосередньої взаємодії поліцейських з громадянами під час забезпечення публічного порядку, реагування на правопорушення, надання допомоги особам, які перебувають у складних життєвих обставинах. Конституційне положення про людину як найвищу соціальну цінність зумовлює орієнтацію правоохоронної діяльності не лише на формальне дотримання закону, а й на повагу до гідності особи, що є ключовим елементом української правової ідентичності [1].

Українська ідентичність у практичному вимірі діяльності Національної поліції проявляється, зокрема, у реалізації сервісної моделі поліцейської діяльності. Так, під час патрулювання населених пунктів, забезпечення публічної безпеки на масових заходах, перевірок дотримання правопорядку в умовах воєнного стану поліцейські дедалі частіше виконують функції комунікаторів між державою і громадянами. Орієнтація на діалог, роз'яснення правових норм, надання допомоги внутрішньо переміщеним особам та вразливим групам населення сприяє формуванню сприйняття поліції як інституції, що діє в інтересах українського суспільства.

Закон України «Про Національну поліцію» визначає серед основних принципів її діяльності взаємодію з населенням на засадах партнерства [2]. На практиці це реалізується через співпрацю поліції з органами місцевого самоврядування, громадськими формуваннями, волонтерськими ініціативами. Участь поліцейських у спільних превентивних заходах, інформаційно-роз'яснювальній роботі, заходах із правового виховання населення сприяє не

лише зниженню рівня правопорушень, а й зміцненню довіри до поліції як носія спільних національних цінностей.

Важливим практичним аспектом є дотримання поліцейськими стандартів професійної етики та службової дисципліни. Виконання Присяги поліцейського України, використання державної мови в службовій діяльності, повага до національних символів і традицій мають безпосередній вплив на сприйняття поліції громадянами. У повсякденній службовій практиці саме ці елементи ідентифікації формують уявлення про поліцію як про складову української державності, що підвищує рівень її легітимності.

Українська ідентичність відіграє суттєву роль і в діяльності поліції в умовах кризових ситуацій. Забезпечення публічного порядку під час евакуацій, комендантських обмежень, ліквідації наслідків надзвичайних подій потребує від поліцейських не лише правових знань, а й емпатії, відповідальності та готовності до служіння суспільству. Практика показує, що коректна поведінка поліцейських, орієнтація на допомогу громадянам і чітке пояснення правових підстав своїх дій сприяють зменшенню соціальної напруги та підвищенню рівня довіри до правоохоронної системи.

Окремої уваги заслуговує комунікативна діяльність Національної поліції в інформаційному просторі. Офіційні повідомлення, звернення до громадян, роз'яснення правових норм через сучасні канали комунікації є важливим практичним інструментом утвердження української ідентичності. Акцент на захисті прав людини, законності та державних інтересів у публічних комунікаціях поліції сприяє протидії дезінформації та формуванню стійкого позитивного іміджу правоохоронного органу.

В умовах гібридних загроз українська ідентичність виконує також захисну функцію у практичній діяльності поліції. Протидія спробам дестабілізації публічного порядку, поширенню антидержавних наративів, правовому нігілізму потребує чіткого усвідомлення поліцейськими своєї ролі у захисті демократичного правопорядку та національної безпеки України.

Отже, українська ідентичність є не абстрактною категорією, а реальним практичним чинником зміцнення довіри суспільства до Національної поліції України. Її інтеграція у щоденну правоохоронну діяльність, професійну підготовку, етичні стандарти та комунікацію з громадянами сприяє формуванню поліції як відкритої, суспільно орієнтованої та легітимної інституції української держави.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 09.01.2026).
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. Дата оновлення: 12.09.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/580-19> (дата звернення: 09.01.2026).

